

Økonomiske konsekvenser for kommuner som slår seg sammen i kommunereformen

Kommunesammenslåinger vil ha langsiktige systemvirkninger gjennom inntektsystemet og kortsiktige virkninger i form av engangstilskudd til sammenslåingskommuner.

Langsiktige virkninger

Kommune som slår seg sammen vil etter sammenslåing behandles i inntektsystemet som en kommune med hovedsakelig summerte kriterieverdier fra de sammenslåtte kommunene. Dette medfører tap av basistilskudd og småkommunetilskudd. Slike tap kompenseres imidlertid i 15 år gjennom inndelingstilskuddet med en gradvis nedtrapping fra år 16 til 0 i år 20.

Kortsiktige virkninger/Engangstilskudd

Tabellene viser de to engangstilskuddene som gis til kommuner som slår seg sammen i forbindelse med reformen.

Engangskostnader

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere	Over 100 000 innbyggere
2 kommuner	20 000 000	25 000 000	30 000 000	35 000 000
3 kommuner	30 000 000	35 000 000	40 000 000	45 000 000
4 kommuner	40 000 000	45 000 000	50 000 000	55 000 000
5 eller flere kommuner	50 000 000	55 000 000	60 000 000	65 000 000

Reformstøtte

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte
0-10 000 innbyggere	
10-14 999 innbyggere	5 000 000
15 000- 29 999 innbyggere	20 000 000
30 000- 49 999 innbyggere	25 000 000
Over 50 000 innbyggere	30 000 000

Utdyping Systemeffekter/Langvarige virkninger

Kommuner som slår seg sammen vil etter sammenslåing få beregnet rammetilskudd i inntektsystemet på ordinær måte som en kommune. Det vil si at den får kun ett basistilskudd og ett eller ingen småkommunetilskudd. Dette kompenseres gjennom inndelingstilskuddet som er lovfestet i lov om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova).

Inndelingstilskudd er beskrevet slik på Kommunaldepartementets nettsider.

Inndelingstilskuddet i inntektssystemet er en kompensasjonsordning til sammenslåtte kommuner for reduksjon i rammetilskuddet som følge av kommunesammenslåinger. Inndelingstilskuddet kompenserer for tap av basistilskuddet som er et gitt beløp per kommune samt eventuelle tap av regionalpolitiske tilskudd.

Kommuner som slår seg sammen vil kompenseres for netto nedgang i samlede regionalpolitiske tilskudd. Det vil si at dersom den nye sammenslåtte kommunen mottar regionalpolitiske tilskudd, skal kommunen kompenseres for differansen mellom tidligere og nye regionalpolitiske tilskudd.

Inndelingstilskuddet fryses reelt på det nivået det har det året kommunene slår seg sammen, og gis en varighet på 15 år. Tilskuddet vil deretter trappes gradvis ned over fem år.

Videre skriver departementet dette om inndelingstilskuddet for kommuner som evt slår seg sammen etter reformperioden under beskrivelsen av de økonomiske virkemidlene for reformen:

Departementet vil videreføre dagens ordning for kommuner som slår seg sammen i reformperioden. Etter reformperioden vil ordningen bli strammet inn. Omfang og innretning på ordningen, herunder perioden for inndelingstilskuddet, vil bli vurdert.

Langvarige virkninger oppsummert:

1. Tap av Basistilskudd for alle sammenslåingskommuner bortsett fra 1
2. Tap av Småkommunetilskudd for det antall kommuner som har småkommunetilskudd, men minus 1 dersom sammenslått kommune får færre enn 3200 innbyggere
3. Evt tap ved endringer mellom ulike soner for regionale tilskudd/NordNorge-tilskudd
4. Inndelingstilskudd i 15 år som kompenserer for de tap som er nevnt i punkt 1-3.
Inndelingstilskuddet beregnes en gang og videreføres reelt som et kronetilskudd i 15 år og med gradvis nedtrapping i år 16-19 slik at tilskuddet er borte i år 20.

Når det gjelder utgiftsutjevningen utover basistilskuddet så vil resultatet grovt sett bli en summering av utgiftsutjevning for kommunene før sammenslåing, KS skriver følgende på nettet der de har lagt ut simuleringsmodell for sammenslåing.

I utgiftsutjevningen er det i første rekke urbanitetskriteriet, opphopningsindeksen, sonekriteriet og nabokriteriet som gir utslag. Disse må beregnes for sammenslått kommune. De to første kan beregnes i modellen, mens de to siste ikke lar seg beregne automatisk. For disse må et nytt tallsett bestilles fra SSB (betalt oppdrag).

Andre endringer som kan ventes

Det er varslet at inntektssystemet skal gjennomgå på nytt før 2017. Dersom det fører til endringer i systemet så vil kommunene også få endret sine inntekter. Slike endringer vil ikke kompenseres gjennom inndelingstilskuddet. Men kommuner som taper mye vil få redusert tapet fra et år til det neste gjennom Inntektsgarantiordningen INGAR.